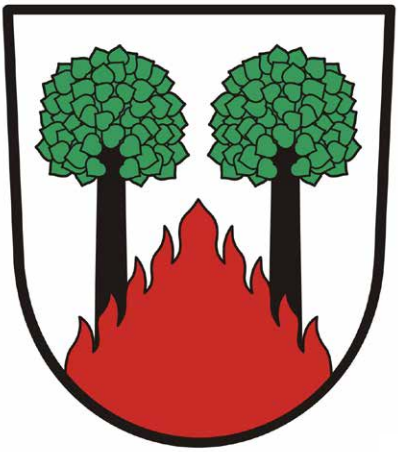
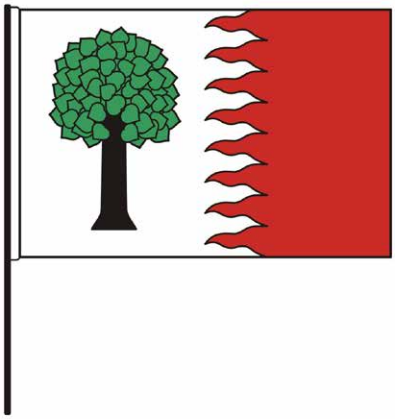
Léto
2023

Zpravodaj
Veselého Žďáru

Milí občané,

Opět se k nám vrátilo léto a vy máte v rukách nové číslo zpravodaje. Polovina roku je za námi a brzy začne nová výstavba chodníků od návsi směrem na Žamberk. Tento úsek je velice frekventovaný, proto jsou chodníky v této části obce opravdu potřeba. Na horním hřišti, které se dlouhodobě nepoužívá, jsme se se zastupitelstvem rozhodli vybudovat nové dětské hřiště, aby rodiče s dětmi nemuseli chodit přes celou vesnici na hřiště ke škole. Koupaliště je také krásně udržované, tak doufám, že bude v létě hezké teplé počasí, abyste ho mohli využívat.

Minulý měsíc se naše obec zúčastnila soutěže Vesnice roku 2023. Moc děkuji všem, kteří se podíleli na přípravách, i na samotné prezentaci obce. Představili jsme činnost našich spolků, komisi jsme provedli po krásně uklizené obci a ukázali i naši školku a školu. V knihovně byly připravené kroniky a pamětní knihy, které se komisi moc líbily. Naše obec dostala na vyhlášení výsledků diplom za vedení kronik. Rád bych poděkoval paní Píbilové za dlouhodobé vedení kroniky a paní Adamové za krásné obrázky, kterými kroniku zdobí. Příští rok naši obec přihlásíme znovu a věřím, že se do této akce zapojíte a společně vymyslíme nějaký zajímavý program.

15. července se můžete těšit na tradiční pouťovou slavnost, která jako vždy začne mší u kaple Svatého Václava, odpoledne bude na hřišti hrát SKLENAŘINKA a večer vám zahraje skupina TANDEM. Atrakce pro děti jsou zajištěné. Doufám, že nám vyjde počasí a opět se spolu všichni setkáme.

Vám všem přeji hodně zdraví a krásné letní dny.

Váš starosta

Martin Suchý

Děti hledaly poklad a čistily Vysočinu

Ve škole přibyla další výuka angličtiny a výbava pro badatelský klub. Děti se zapojily do akce Čistá Vysočina, přivítaly nové žďárské občánky a taky se vydaly na cestu za pokladem.

Školní rok se pomalu blíží ke svému konci. Během jarního období jsme dále pracovali na projektu z evropských strukturálních a investičních fondů ESIF. Díky tomu jsme ve škole mohli zařídit další výuku angličtiny, badatelský klub, výbavu pro tyto kluby, vybavení do mateřské školy, školní družiny a připravili jsme pro děti projektové dny ve škole i výjezdní projektový den v Záchranné stanici Pavlov. Další z akcí spojených s ESIF bylo setkání s odborníky z praxe v mateřské škole na témata jako jsou logopedie, stres a relaxace, psychosomatika či první pomoc.

V polovině dubna proběhl na naší škole zápis do prvního ročníku základní školy. Zapsali jsme devět prvňáčků. V průběhu května proběhl také zápis do mateřské školy. Zde jsme zapsali deset nových mateřáčků.

Ve spolupráci s obecním úřadem děti sbíraly odpadky při akci Čistá Vysočina. Uklízely silnici vedoucí na Okrouhlici a Chlístovskou cestu. Některé z žaček školy se zapojily do vítání nových žďárských občánků půvabnou recitací.

Stejně jako v předchozích letech škola sbírá léčivé bylinky a pomerančovou kůru. Výtěžek z prodeje následně použije pro všechny děti. Mateřská škola také sbírá hliník, z jehož prodeje se financují různé aktivity v MŠ.

Protože škola spolupracuje na programu ovoce a mléko do škol, proběhla ve třídách ochutnávací akce ovoce a zeleniny. Školáci ochutnávali a hodnotili, co jim chutná a co ne a snažili se ochutnat i zeleninu, kterou nikdy nejedli.

Ke dni dětí mateřská škola vyrazila na pochod za pokladem. Děti společně s učitelkami a asistentem hledaly cestu k pokladu, který se jim nakonec podařilo najít a získat. Radost byla veliká.

Za základní školu a mateřskou školu

Mgr. Kamil Kučera

V neděli 23. dubna se odehrálo vítání občánků – ve Žďáru přibylo tolik dětí, že se vítalo nadvakrát.

Ve žďárském katastru hnízdí orli

Pár orlů mořských se uhnízdil nedaleko Pelestrova.
Přišli k nám z Jižních Čech a vyvedli jedno mládě.

Od letošního roku máme na katastrálním území Veselý Žďár velkou raritu - při hranici katastrálního území se nám uhnízdil pár mořských orlů - Haliaeetus albicilla. Poprvé jsme orly zpozorovali v druhé polovině ledna, kdy si, jak jsme později pochopili, hledali místo k zahnízdění.

Přibližně po čtrnácti dnech jsme zjistili, že si budují hnízdo v asi dvacetimetrové výšce na mohutném stromě. Na hnízdo nosili nejprve silné klacky, později slabé větve a trávu utrženou přímo na louce. Stálým pozorováním a ochranou z řad příslušných úřadů, majitelů lesů, kteří odklonili své práce 300 až 500 m od hnízda , myslivců i návštěvníků lesa z řad veřejnosti, se podařilo vytvořit podmínky pro úspěšné zahnízdění. Mladý pár orlů mořských vyvedl jedno orlí mládě, které bylo příslušnými institucemi za pomoci horolezce dne 24.5.2023 okroužkováno.

Orel mořský se živí převážně rybami, přičemž upřednostňuje ryby leklé, dále pak ptáky, méně savci. Upřednostňuje vyhledávání mršin a oslabených kusů, čímž v přírodě plní sanitární funkci. Orel mořský váží cca 4 (samec) až 7 kg (samice), rozpětí křídel má 1,8 až 2,4m a dožívá se až 30 let. Orel mořský je kriticky ohrožený zvláště chráněný druh

Z odečtu kroužků dospělého páru víme, že oba ptáci pocházejí z jižních Čech, samice je teprve čtyřletá (hnízdí určitě poprvé - orli začínají hnízditr obvykle v 5. až 6. roce života). Samec je šestiletý.

Stanislav Kučírek

Ze stavění i kácení májky se po letech znovu stává žďárská tradice.

Hasiči mají nové auto i medaile

Družstva mladých a dospělých hasičů bodovala v květnu v okrskových a okresních soutěžích. V dalším tréninku jim pomůže nová nádrž i auto.

Po zimním období, které jsme věnovali zejména tréninkům dětí a dorostu v tělocvičně ve Světlé nad Sázavou, jsme opět naplno rozvinuli naši kulturní a zejména sportovní činnost. Poslední dubnový den jsme pořádali tradiční pálení čarodějnic se soutěžemi pro děti. Letos se soutěží zúčastnilo 62 dětí. Abychom naše děti a dorostenky řádně připravili na soutěže, tak jsme zejména druhou půlku dubna a začátek května věnovali intenzivním tréninkům. Zde bych rád poděkoval obci v čele s panem starostou za vybudování stálé podzemní betonové nádrže na vodu na cvičišti. Velmi nám to pomůže při organizaci tréninků a nemusíme vodu pracně dovážet.

V neděli 7.5. jsme se zúčastnili okrskové soutěže hry Plamen mladých hasičů v Herálci. Zde naši mladí hasiči vybojovali 2. místo a postoupili na okresní kolo do Havlíčkova Brodu. Druhou květnovou sobotu jsme se vypravili „přes kopec“ na Chlístov, kde se konala okrsková soutěž v požárním sportu dospělých společně se soutěží pro děti. Zde se náš tým mužů umístil na krásném 3. místě, ženy na 5. místě a děti na místě 1. Následující víkend jsme celý věnovali okresnímu kolu hry Plamen dětí a dorostu v Havlíčkově Brodě.

V sobotu 20.5. soutěžili děti a naši mladí hasiči si svým 1. místem zajistili postup na krajské kolo soutěže do Velkého Meziříčí. V neděli 21.5. soutěžili pro změnu dorostenci a dorostenky. Družstvo našich dorostenek také vyhrálo a postoupilo na krajské kolo do Velkého Meziříčí ! Takže držte palce ať se nám vše vydaří.

Kromě výčtu soutěží bych Vám chtěl s radostí sdělit, že na konci měsíce března v garáži hasičské zbrojnice zaparkoval nový dopravní automobil Ford Tranzit s nákladním přívěsem pořízený obcí pro místní jednotku dobrovolných hasičů. Vůz již se svolením obce užíváme a bude nám slavnostně předán a předveden veřejnosti o pouťových oslavách 15. 7.

Závěrem svého příspěvku bych rád poděkoval všem, kteří nás podporují, rodičům dětí za zájem o soutěže a pomoc s dopravou dětí, no a zejména našim mladým hasičům za vzornou reprezentaci naší obce.

Přeji Vám všem krásné léto !

Martin Tonar, starosta SDH

Do léta na pátém místě

Fotbalisté z obou žďárských družstev bodovali proti Kamenné Lhotě a Kožlí. Na léto TJ chystá veteránský turnaj a netradiční pouťové utkání.

Konec fotbalové sezóny se blíží a naše mužstvo si drží 5. místo v tabulce i díky dvěma vysokým výhrám. V Kamenné Lhotě vyhrálo 0:7 a na domácím hřišti s „béčkem" z Kožlí se podařilo našim borcům nastřílet dokonce jedenáct gólů. Naopak se nedařilo v domácím derby s Lučicí, kdy si hosté po nerozhodné první půli odvezli výhru 1:2.

Nyní na 24. června chystáme turnaj veteránů, kde se naše „stará garda" utká s mužstvy z Nové Vsi a Leštiny. Na pouťové oslavy, které se budou konat 15. července opět plánujeme sehrát netradiční utkání. Pokud vše klapne, zahrají si naši chlapi proti diviznímu týmu žen s Třebíče.

Lukáš Píbil, sekretář TJ Veselý Žďár

Sousedská moštárna bude už v létě

Moštárna pro všechny Žďárské začne fungovat během prázdnin. Ovoce tu vylisujete a pak můžete i zpasterovat mošt, aby vydržel na celou zimu.

„Potřebovali bychom lis na ovoce, asi ho příští rok koupím," slyšela jsem loni hned od několika lidí ve Veselém Žďáře. A vůbec jsem se nedivila: toho ovoce, co se ve zdejších sadech nestihne rok co rok zpracovat, je hodně. Krásná velká úroda, že ji ruce nestihly proměnit na křížaly, pálenku či kompoty, byla za poslední roky několikrát.

Po loňské Sousedské slavnosti jsme Julií Zemanovou a Mirkou Špačkovou, přemýšlely, čím ještě by náš spolek Sousedská mohl k dobrému životu ve Veselém Žďáře přispět. Moštárna z toho logicky vyšla jako nejlepší možnost. Pak jsme to probraly se starostou Martinem Suchým a domluvili se s ním, že moštárnu můžeme provozovat společně a na obecním...

Z úvah nad tím, kde vzít peníze na lis a všecko další vybavení nám pomohla Helena Tonarová, jejíž neúnavná píle je jedním z pilířů každé Sousedské slavnosti. Navíc pracuje v České spořitelně a ta spolu s Nadací Via vypisuje granty na komunitní projekty. Jako spolek jsme o grant požádaly a na konci dubna přišla skvělá zpráva: program Dokážeme víc podpořil vybavení moštárny v plné výši.

V téhle chvíli už máme koupený drtič ovoce, lis a taky pasterovací hrnec, kde se dá mošt zpracovat, aby vydržel na celou zimu. Kdo bude mít zájem, může si od obce odkoupit za režijní náklady „bag in box" – takové ty šikovné pětilitrové pytle v krabici, do nichž se pasterovaný mošt může plnit.

Během druhé půlky prázdnin spustíme testovací provoz, přesné datum dáme vědět co nejdřív. V téhle chvíli spolu s obcí dolaďujeme systém provozu i výšku poplatků za moštování, která by měla pokrýt náklady na energie, vodu a moštárenské „klíčníky".

Už teď vám můžeme prozradit, že moštárna bude v prostorách technického dvora (na konci odbočky od hospody) a fungovat by měla až do října. Ze začátku tři dny v týdnu, bude-li zájem, přidáme další.

Těšíme se, že letos už ovoce ve žďárských sadech ani kolem úvozních cest nebude muset hnít do jara – proměníme ho ve vitamíny na celý rok.

Petra Tajovský Pospěchová

Při jarním sázení stromů jsme dosázeli chlístovskou a chlumskou cestu trnkami, hlohy a ptačím zobem a pak ještě polňačku od Váchovic pole švestkami, třešněmi a jabloněmi.

Žďár má svoje jablko

Když jsem kvůli podzimnímu dosazování žďárských úvozních cest oslovila sadaře z Kunštátu, který se specializuje na staré a původní odrůdy, překvapil mě: „Vždyť existuje jedna jabloň přímo od vás: Žďárské úrodné.“ A protože jako jediný tuhle odrůdu prodává, hned jsme se dohodli, že nám na podzimní výsadbu deset polokmenů rezervuje. Peníze na ně jsme dostali v rámci moštárenského grantu programu Dokážeme víc.

A jaká ta Žďárská jablka jsou? Plody jsou menší, kulovité, mírně tupě žebernaté, nepatrně hranaté. Slupka je hladká, mírně mastná, slámově žlutá s karmínově červeným líčkem a pruhovaná. Někdy se vyskytuje i rzivé mramorování. Dužnina je žlutavě bílá, křehká, šťavnatá, sladce navinulá, dosti dobrá. Sklízí se koncem září, konzumní zralosti dosahuje v říjnu a vydrží do listopadu z vyšších poloh i déle.

Petra Tajovský Pospěchová

Veselý Žďár navštívili na konci května hodnotitelé vybírající Vesnici roku kraje Vysočina. Naše obec dostala diplom za vzorné vedení kroniky spojený s peněžní prémií.

Chystané akce ve Veselém Žďáru

- **15. července - Pouť** s dětskými atrakcemi a kapelami **Sklenařinka** a **Tandem** začne mší u kapličky ve **14:00**
- **2. září od 14:00 - Loučení s létem -** zahraje dechová kapela **Vysočinka**
- **2. září od 14:00 - Dětský Vlčí den** na Pelestrově
- **30. září od 14:00 - Sousedská slavnost**

Praktické informace

- **Do konce měsíce května měly být uhrazeny poplatky za svoz TKO a poplatky za psy. Kdo to ještě nestihl, zaplaťte, prosím, v nejbližším možném termínu.**